

Vastaanottaja:
Lappeenrannan kaupunki
Kaupunkikehityksen toimiala, Kaupunkisuunnittelu
kirjaamo@lappeenranta.fi

Asia: muistutus Kukkuroinmäen ja Konnunsuon asemakaavaehdotuksesta (Kuulutus, päivätty 29.8.2024)

BirdLife Suomi ja Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys (EKLY) kiittävät Lappeenrannan kaupunkia mahdollisuudesta antaa muistutus Konnunsuon aurinkovoimalan asemakaavaehdotuksesta ja toteavat kaavaehdotuksesta seuraavaa.

Emme pidä kaavaehdotusta toteuttamiskelpoisena ja esitämme kaavaa muutettavaksi siten, ettei se aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle. Lisäksi kehoitamme Lappeenrannan kaupunkia noudattamaan maankäytön suunnittelussa sekä lieventämishierarkia¹ että maankäytön suunnittelun muita keskeisiä periaatteita, kuten laissa säädettyä kaavojen laatimisjärjestystä.

Konnunsuon linnustollinen erityisyys

Kaava sijoittuu suurelta osin linnustollisesti poikkeuksellisen monipuoliselle ja tärkeälle alueelle. Alueen linnustolliset arvot ovat olleet jo pitkään tunnustettuja ja niitä on seurattu vuosikymmenten ajan.

- Vuonna 2002 alue tunnistettiin Suomen ympäristökeskuksen vetämässä Suomen tärkeät lintualueet FINIBA-hankkeessa (Finnish Important Bird Area) **kansallisesti tärkeäksi lintualueeksi**².
- Vuonna 2014 alue todettiin Etelä-Karjalan lintutieteellisen yhdistyksen toteuttamassa Etelä-Karjalan maakunnallisesti tärkeät lintualueet —hankkeessa **maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi**³.
- Vuonna 2024 alue on tunnistettu **kansainvälisesti tärkeäksi lintualueeksi** (IBA, Important Bird and Biodiversity Area)⁴. Alueen todettiin jo FINIBA-selvityksen yhteydessä vuonna 2002 täyttävän kansainvälisesti tärkeän lintualueen (IBA, Important Bird and Biodiversity Area) kriteerit⁵, mutta juuri julkaistuun IBA-luetteloon ei tehty muutoksia. Vuosina 2020–2023 toteutetussa IBA-alueuudelleenarvioinnin päivityksessä Konnunsuon on todettu edelleen täyttävän IBA-kriteerit, ja se on syksyllä 2024 hyväksytty maailmanlaajuiseen IBA-luetteloon.

Alueella, jonka maankäyttö tulisi asemakaavalla merkittävästi muuttumaan, on kiistatta kansallisesti poikkeuksellisen paljon valtakunnallisesti uhanalaisten ja silmälläpidettävien sekä alueellisesti uhanalaisten

¹ <https://www.sitra.fi/tulevaisuussanasto/lievennyshierarkia/>

² Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. ja Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisu nro 4. Suomen graafiset palvelut, Kuopio 142 s.

³ Kontiokorpi, A. & Kontiokorpi, J. 2014: Läntisen Etelä-Karjalan maakunnallisesti tärkeät lintualueet Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Savitaipale ja Taipalsaari, MAALI-hankkeen raportti. Etelä-Karjalan Lintutieteellinen yhdistys. 53 s.

⁴ <https://datazone.birdlife.org/site/ibacriteria>

⁵ <https://datazone.birdlife.org/site/ibacriteria>

lajien reviirejä. Lisäksi muuttuvalla alueella on erityinen alueen merkitys lintujen muutonaikaisena ruokailu- ja levähdyspaikkana. Alueen poikkeukselliset linnustolliset arvot ovat kiistattomia, ja ne on osittain tunnistettu kaava-aineistossa.

Kaavan vaikutus linnustoon ja alueen linnustolliseen merkitykseen

Olemme tuoneet kaava-hankkeen eri vaiheissa esiin, että emme pidä laaja-alaisen aurinkopaneelikentän sijoittamista tärkeälle lintualueelle mahdollisena ilman alueen linnustollisten arvojen huomattavaa heikentymistä.

Kaavaehdotuksen kaavaselostuksessa on arvioitu kaavan linnustollisia vaikutuksia viitaten AFRYn (2024) tekemään julkaisemattomaan selvitykseen. Koska selvitystä ei ole julkaistu, emme pysty arvioimaan selvityksen laatua ja tarkistamaan muun muassa sitä, mihin tutkimuksiin kaavan toteutumisen arvioidut vaikutukset kunkin lajin osalta perustuvat, ja onko varovaisuusperiaatetta kunnioitettu niissä tapauksissa, kun tutkimustietoa lajin vasteesta esitettyihin maankäytön muutoksiin ei ole ollut saatavilla.

Pidämme kaavaehdotuksen selostukseen selvityksestä referoitava johtopäätöksiä oikeansuuntaisina, ja osoittavan, ettei kaava ole toteutuskelpoinen, koska se aiheuttaa merkittäviä haitallisia vaikutuksia poikkeuksellisen tärkeällä lintualueella, vähentää merkittävästi alueen linnustollista kokonaismerkitystä ja vaarantaa muun muassa alueen kansainvälisesti tärkeän lintualueen (IBA) –kriteerien täyttymisen tulevaisuudessa.

Asemakaava-alueen yleiskaavatilanne

Asemakaavaehdotus ei perustu lainvoimaiseen ajantasaiseen yleiskaavaan. Suunnittelualueella on voimassa Joutsenon maaseutualueiden ei-oikeusvaikutteinen kehittämissuunnitelma, joka perustuu yli 40 vuoden takaiseen tilanteeseen sekä pieneltä osin yli 15 vuotta vanha oikeusvaikutteinen Partalan osayleiskaava, jonka alueeseen ei kuitenkaan sisälly asemakaava-alueelta tunnistetut linnustollisesti tärkeät alueet.

Asemakaava-alueella on kesken yleiskaavan laadinta. Kaavan luonnos oli nähtävillä helmikuussa 2024. BirdLife ja EKLY jättivät luonnoksesta lausunnot, joissa todettiin, ettei yleiskaava ole toteuttamiskelpoinen. Tiedossamme ei ole, että yleiskaavasta olisi helmikuun 2024 jälkeen tehty uutta luonnosta tai ehdotusta, tai että kaava olisi kaupungin toimesta hyväksytty.

Asemakaavaa ei voi hyväksyä ilman lainvoimasta ja ajantasaista yleiskaavaa.

Ehdotus kaavan edelleen kehittämiseksi

EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteena on kuluvan vuosikymmenen loppuun mennessä kääntää nykyinen luontokato luontokasvuksi. Tärkeiden lintualueiden, kuten Konnunsuon lintualueen, arvojen säilyttämisellä on keskeinen merkitys tavoitteen saavuttamisessa.

Samanaikaisesti on tärkeää ja kaikkien edun mukaista, että uusiutuvan energian tuotantoa saadaan Suomessa lisättyä ja ilmastopäästöjä hillittyä. Ilmastotavoitteiden saavuttaminen ei voi tapahtua luontokatoa kiihdyttäen. Uusiutuvan energian hankkeiden kaavoittaminen siten, että me lisäävät luontokatoa, kuten Konnunsuon tärkeälle lintualueelle, hidastaa ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Ristiriitaiset ratkaisut johtavat useita vuosia kestäviin muutoksenhakuprosesseihin, joihin liittyy merkittävä riski kaavan hylkäämisestä ja tätä kautta uusiutuvan energian tuotannon hankkeiden toteutumatta jäämisestä ja tavoitteiden viivästyttämisestä. Kannustamme kaupunkia perehtymään monimuotoisuuden suojeluun ja maankäyttöön liittyvään kansalliseen ja Euroopan unionin oikeuskäytäntöön sekä lainsäädäntöön viime vuosina tehtyihin luonnon monimuotoisuuden suojelua parantaviin muutoksiin.

Kehotamme Lappeenrannan kaupunkia muuttamaan kaavaa siten, ettei tärkeän lintualueen rajauksen sisälle tule aurinkopaneeleita ja linnustolle tärkeät entiset turvetuotantoalueet osoitetaan kaavaan SL- tai LUO-merkinnöillä ja kaavamääräyksillä, jotka varmistavat linnustollisten arvojen säilymisen ja ylläpidon.

Mikäli Lappeenrannan kaupunki haluaa Konnunsuon alueella mahdollistaa kaavalla kaavaehdotusta vastaavan aurinkoenergian tuotannon, kannustamme kaupunkia laajentamaan yleiskaava-alueetta länteen ja luoteeseen alueelle, josta ei ole tiedossa vastaavia poikkeuksellisia luonnon monimuotoisuusarvoja, ja joille voi tämän ansiosta olla mahdollista osoittaa aurinkovoimatuotantoa.

Pyydämme Lappeenrannan kaupunkia ottamaan asemakaava- ja yleiskaavaprosessissa huomioon edellä esittämämme.

3.10.2024

BirdLife Suomi ry:n puolesta

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja

Etelä-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys ry:n puolesta

Juha Juuti, puheenjohtaja

Leena Hintsanen, sihteeri